

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE
cu privire la recurs

învinuirea lui

Ana Catana

(art. 332 alin. (1) Cod penal)

(Dosarul nr. 1ra-303/24

Nr. PIGD 1-19135669-01-1ra-26022024-1)

Recurs depus după 01 septembrie 2023; Condițiile pentru încetarea procesului penal în legătură cu expirarea termenului de prescripție și pe alte motive de nereabilitare; Recurs admis în baza art. 427 alin. (1) pct. 1) CPP.

19 februarie 2025

Au examinat anterior cauza judecătorești:

Instanța de fond : Veronica Carapirea

Instanța de apel: Andrei Mironov, Ștefan Starciuc, Dmitri Fujenco

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul în cauza penală privind învinuirea Anei Catana,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stella Bleșceaga, *Președinte,*

Vladislav Gribincea,

Lilia Roic-Botezatu, *judecători,*

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Ana Catana s-a născut în anul 1965 în r-nul Basarabeasca. Ea a fost învinuită, în temeiul art.332 alin.(1) Cod penal, de înscrierea de către o persoană publică în documentele oficiale a unor date vădit false.

2. Ana Catana a fost apărută de avocatul Alexandr Curtev.

3. Prin sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, din 02 august 2023, a fost încetat procesul penal pe motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală. La 26 decembrie 2023, Curtea de Apel Comrat a respins apelul procurorului și a menținut sentința.

4. La 23 februarie 2024, procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Central, Lilia Sîrbu, a depus recurs în care solicită casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei. El nu este de acord cu faptul că instanța nu a cercetat probele. Consideră că instanța urma să stabilească vinovăția inculpatei și să o elibereze de răspundere penală.

5. Urmărirea penală în această cauză a fost pornită la 23 ianuarie 2018 și s-a finalizat în 29 iulie 2019. Prima instanță a examinat cauza în perioada 19 august 2019 – 02 august 2023. Instanța de apel a examinat cauza între 13 septembrie și 26 decembrie 2023. Dosarul a ajuns în instanța de recurs la 06 martie 2024.

ÎN FAPT

6. Ana Catana a fost învinuită că, activând în funcție de specialist în reglementarea regimului funciar la Primăria s. Carabetovca, r-nul Basarabeasca, fiind și membru al comisiei pentru casarea și defrișarea plantațiilor perene, în calitate de persoană publică, coordonând cu alte persoane, în perioada martie-octombrie 2017, în absența acordului proprietarilor, fără inspectarea și evaluarea stării plantației perene, precum și fără aprobarea actului de casare prin decizia consiliului local, a întocmit acte vădit false privind casarea și defrișarea plantațiilor viticole, fără a fi prezentate dovezi documentare pentru cheltuielile efectuate. Aceste acte au fost semnate de administratorul Gospodăriei Țărănești „Răcilă Natalia Gheorghe”, care ar fi suportat cheltuieli pentru defrișarea terenurilor viticole în mărime de 296.000 de lei, în condițiile în care terenurile respective erau deja defrișate anterior de către proprietarii, administratorii sau deținătorii acestor

terenuri. Terenurile defrișate au permis obținerea ilegală de către Gospodăria Țărănească „Răcilă Natalia Gheorghe” a subvențiilor financiare de la Agenția de Intervenție și Plăți în Agricultură în mărime de 100.489 de lei. Acțiunile Anei Catana au fost încadrate în baza art. 332 alin. (1) Cod penal.

7. La 17 iulie 2023, în cadrul ședinței preliminare, avocatul Alexandr Curtev, în interesele Anei Catana, a înaintat o cerere de încetare a procesului penal ca urmare a intervenirii termenului de prescripție prevăzut la art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal (f.d. 47, vol. VII). La ședința din 20 iulie 2023 a fost pusă în dezbateri cerere respectivă. Procurorul a considerat că cererea nu poate fi admisă, având în vedere că hotărârea de încetare a procesului adoptată de instanță în ședința preliminară nu poate avea loc. Inculpata a recunoscut vina în comiterea infracțiunii, explicând că a făcut o greșeală semnând acele acte și a susținut cererea avocatului privind încetarea procesului (f.d. 53-55, vol. VII).

8. Prin [sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, din 02 august 2023](#) a fost încetat procesul penal privind acuzarea Anei Catana în baza art. 332 alin. (1) Cod penal, pe motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală. Instanța de fond prin două aliniate și-a motivat soluția și a constatat că infracțiunea „pe care a comis-o” Ana Catana se referă la categoria celor ușoare și din ziua comiterii infracțiunii până la emiterea sentinței, a expirat termenul de prescripție de doi ani de tragere la răspundere penală, prevăzut la art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal.

9. La 04 august 2023, procurorul în Procuratura Anticorupție, Radu Palencu a depus apel și a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpata să fie recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 332 alin. (1) Cod penal, cu liberarea de pedeapsa penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție tragerii la răspundere penală. Intervenirea termenului de prescripție privind tragerea la răspundere penală nu reprezintă un temei pentru reabilitare, dar impune constatarea vinovăției inculpatei, iar instanța trebuie să aplice corect dispozițiile art. 389 alin. (4), pct. 3) Cod de procedură penală (f.d.73-79, 81-87, vol. VII).

10. La 26 decembrie 2023, [Curtea de Apel Comrat](#) a respins ca nefondat apelul procurorului și a menținut sentința. Instanța de apel a reținut că prescripția răspunderii penale reprezintă stingerea dreptului statului de a pedepsi fapta comisă, indiferent de faptul că aceasta a fost sau nu descoperită, chiar dacă autorul a fost identificat. Instanța de fond avea obligația să ia în considerare cererea inculpatei de încetare a procesului penal și, ulterior, să pronunțe o sentință de încetare a procesului, iar „subiectul probării nu va fi supus analizării”. Din acest motiv, în cadrul examinării apelului nu s-a purces la cercetarea probelor. Decizia motivată a fost pronunțată la 26 decembrie 2023.

11. La 23 februarie 2024, procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Central, Lilia Sîrbu, a depus recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, prin care a solicitat casarea deciziei și dispunerea rejudecării

cauzei de către instanța de apel, deoarece eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs. Acuzarea susține că instanțele judecătorești trebuiau să aplice art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală, care prevede pronunțarea unei sentințe de condamnare cu liberarea de pedeapsă în caz de expirare a termenului de prescripție. Această normă este singura care permite recunoașterea vinovăției inculpatei, în conformitate cu art. 285 alin. (2) și art. 275 pct. 4) Cod de procedură penală. În schimb, instanțele au aplicat greșit art. 391 alin. (1) pct. 6), dispunând încetarea procesului penal, ceea ce este incorect. Aplicarea termenului de prescripție nu presupune automat constatarea vinovăției, iar instanța ar fi trebuit să stabilească vinovăția Anei Catana și să pronunțe o sentință de condamnare cu liberarea de pedeapsă.

12. La 06 martie 2024, Curtea Supremă de Justiție a solicitat părților depunerea referinței. Ana Catana și avocatul Alexandr Curtev au solicitat respingerea recursului, deoarece instanța de apel a adoptat o hotărâre legală.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

13. Articolul 332 alin. (1) Cod penal, la momentul săvârșirii infracțiunii prevede următoarele:

„(1) Înscrierea de către o persoană publică în documentele oficiale a unor date vădit false, precum și falsificarea unor astfel de documente, dacă aceste acțiuni au fost săvârșite din interes material sau din alte interese personale, se pedepsesc cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale sau cu închisoare de pînă la 2 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.”

14. Art. 16 alin. (2) Cod penal, prevede următoarele:

„(2) Infracțiuni ușoare se consideră faptele pentru care legea penală prevede în calitate de pedeapsă maximă pedeapsa închisorii pe un termen de pînă la 2 ani inclusiv.”

15. Art. 53 Cod penal, prevede următoarele:

„Persoana care a săvârșit o faptă ce conține semnele componentei de infracțiune poate fi liberată de răspundere penală de către procuror în cadrul urmăririi penale și de către instanța de judecată la judecarea cauzei în cazurile:

...

g) prescripției de tragere la răspundere penală.”

16. Art. 60 Cod penal, în perioada relevantă, prevedea următoarele:

„(1) persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat următoarele termene:

a) 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare;”

17. Art. 89 alin. (1) Cod penal, prevede că

„Prin liberare de pedeapsa penală se înțelege eliberarea persoanei care a săvârșit o infracțiune de la executarea reală, parțială sau totală, a pedepsei penale pronunțate prin hotărâre a instanței de judecată.”

18. Art. 275 Cod de procedură penală, prevede următoarele:

„Urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care:

...

4) a intervenit termenul de prescripție sau amnistia;”

19. Partea relevantă a art. 285 lin. (2) și (7) Cod de procedură penală este următoarea:

„(2) Încetarea urmăririi penale are loc în cazurile de nereabilitare a persoanei, prevăzute la art.275 pct.4)–9) ... .

...

(7) Încetarea urmăririi penale și liberarea persoanei de răspundere penală nu pot avea loc contrar voinței acesteia ori a reprezentantului legal, inclusiv în cazul cererii de reabilitare a persoanei decedate.”

20. Art. 332 alin. (1) și (5) Cod de procedură penală prevede următoarele:

„(1) În cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art. 275 pct. 5) –9), 285 alin. (2), precum și în cazurile prevăzute în art.53-60 din Codul penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

...

(5) În cazul prevăzut la art. 275 pct. 4), încetarea procesului penal nu se admite fără acordul inculpatului. În acest caz, procedura continuă în mod obișnuit.”

21. Art. 350 Cod de procedură penală, stabilește următoarele:

„(1) Dacă în ședința preliminară s-au constatat temeiurile prevăzute în art.332, instanță, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.”

22. Art. 384 Cod de procedură penală, prevede următoarele

„(1) Instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului prin adoptarea sentinței de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal.”

23. Art. 389 alin. (4), (6) Cod de procedură penală, prevede următoarele:

„(4) Sentința de condamnare se adoptă:

...

3) fără stabilirea pedepsei, cu liberarea de răspundere penală în cazurile prevăzute în art.57 și 58 din Codul penal, cu liberarea de pedeapsă în cazul prevăzut în art.93 din Codul penal sau al expirării termenului de prescripție.

...

(6) La adoptarea sentinței de condamnare cu liberarea de pedeapsă sau, după caz, sentinței de condamnare fără stabilirea pedepsei, instanța argumentează în baza căror temeieri, prevăzute de Codul penal, adoptă sentința dată.”

24. Art. 391 Cod de procedură penală prevede următoarele:

„Articolul 391. Sentința de încetare a procesului penal

(1) Sentința de încetare a procesului penal se adoptă dacă:

1) lipsește plîngerea părții vătămate, plîngerea a fost retrasă sau părțile s-au împăcat;

2) a intervenit decesul inculpatului;

3) persoana nu a atins vîrsta pentru tragere la răspundere penală;

4) există o hotărîre judecătorească definitivă asupra aceleiași persoane pentru aceeași faptă;

5) există o hotărîre a organului de urmărire penală asupra aceleiași persoane pentru aceeași faptă de încetare a urmăririi penale, de scoatere a persoanei de sub urmărire penală sau de clasare a procesului penal;

6) există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală; precum și

7) în cazurile prevăzute în art.54-56 din Codul penal.

(2) În cazul prevăzut în art.332 alin.(2), instanța încetează procesul penal, cu aplicarea sancțiunii contravenționale prevăzute în Codul contravențional al Republicii Moldova.”

25. Art. 395 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede următoarele:

„În dispozitivul sentinței de condamnare trebuie să fie arătate:

...

3) ... În caz dacă instanța îl găsește pe inculpat vinovat, dar îl liberează de pedeapsă pe baza prevederilor respective ale Codului penal, ea este datoare să menționeze aceasta în dispozitivul sentinței;”

26. Cererea de recurs a fost depusă după 01 septembrie 2023. Partea relevantă a art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală este următoarea:

„(1) Recursul este admis dacă:

1) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

...

(6) hotărârea este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor”

MOTIVAREA INSTANȚEI

27. Decizia motivată a instanței de apel a fost pronunțată pe 26 decembrie 2023 și a fost plasată pe portalul instanțelor judecătorești în aceeași zi. Recursul a fost declarat la 23 februarie 2024. Având în vedere că recursul a fost depus în mai puțin de două luni de la publicarea deciziei motivate pe pagina web, acesta a fost înaintat în termen.

28. Art. 434 Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs verifică legalitatea hotărârii atacate doar în limitele invocate în recurs. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs. De asemenea, ea nu permite instanței de recurs să verifice oportunitatea unei soluții judecătorești date de instanța de fond sau apel atât timp cât aceasta este legală (decizia CSJ nr. [1ra-854/2022](#), § 85). Totuși, legea nu interzice instanței de recurs să recalifice considerentele invocate în recurs de la un temei de recurs la altul (decizia CSJ nr. [1ra-1520/2023](#), § 56).

29. Recursul se bazează pe art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care se referă la hotărârea arbitrară sau care se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor.

30. Curtea Supremă de Justiție a explicat sensul temeiului de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală în deciziile nr. [1ra-307/2024](#) și [1ra-1085/2024](#). În aceste decizii, ea a menționat că acest temei urmează a fi interpretat prin prisma jurisprudenței CtEDO. Curtea Europeană a explicat că suntem în prezența unei hotărâri judecătorești arbitrare sau vădit nerezonabile atunci când a fost admisă „denegarea justiției”. Aceasta are loc când instanța a comis o eroare de drept sau de fapt pe care nicio instanță rezonabilă nu ar comite-o vreodată, inclusiv când hotărârea judecătorească nu are nicio bază juridică în dreptul intern și nu stabilește nicio legătură între faptele litigiului, legea aplicabilă și rezultatul procedurii (hot. [Bochan v. Ucraina \(nr. 2\)](#), 2015, § 62; [Balliktaş Bingöllü v. Turcia](#), 2021, § 75). În cazul hotărârii arbitrare, carența principală vizează încălcarea unei norme legale imperative, adică a unei prevederi normative care nu oferă nicio discreție judecătorului. Lipsa discreției poate rezulta din claritatea textului prevederii normative, fie din practica uniformă și clară de aplicare a normei. Această carență nu se poate datora unei simple greșeli, ci trebuie comisă cu bună știință sau ca urmare a unei erori inexcuzabile. În ceea ce privește sintagma „bazată pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor”, nu orice eroare în aprecierea probelor poate duce la admiterea recursului în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală. Nu este suficient ca aprecierea să fie nerezonabilă. Ea trebuie să fie „vădit nerezonabilă”, adică să fie evidentă pentru un profesionist și să nu poată fi explicată rațional.

31. Deși recurentul a invocat art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală pentru a-și exprima dezacordul cu soluția instanței de apel de încetare a procesului penal, completul consideră că aceasta critică urmează a fi examinată în temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, ce se referă la situația

când interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție.

32. Potrivit recursului, instanța de apel a comis o eroare prin emiterea unei decizii de încetare a procesului penal la etapa ședinței preliminare, fără a fi constatată vinovăția inculpatului și fără a stabili pedeapsa penală de care urma a fi liberat inculpatul. Procurorul invocă că această soluție contravine art. 275 pct. 4), art. 285 alin. (2), art. 389 alin. (4) pct. 3) și art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

33. Instanța de apel, în motivarea soluției sale de menținere a sentinței de încetare a procesului penal, a indicat că avocatul a depus o cerere prin care a solicitat încetarea procesului penal pe motivul intervenirii prescripției (vol.VII f.d. 47), cerere care a fost susținută de inculpată. Instanța de fond era obligată să ia în considerare cererea inculpatei de încetare a procesului penal, chiar și la ședința preliminară, iar în cazul încetării procesului penal pe motiv de expirare a termenului de prescripție, probatoriul nu urmează a fi supus analizării (a se vedea para. 10). Din motivarea instanței de apel rezultă că, la examinarea cererii de încetare a procesului penal, instanța de judecată nu urmează să verifice dacă inculpatul este vinovat de infracțiunea incriminată.

34. În această cauză Curtea Supremă de Justiție trebuie să decidă dacă încetarea procesului penal pentru expirarea în instanța de judecată a termenului de prescripție de tragere la răspundere penală, fără verificarea probatoriului, este legală.

a. Condițiile pentru încetarea procesului penal

35. Completul constată că prevederile Codului penal și ale Codului de procedură penală, precum și diferite articole ale Codului de procedură penală însăși, nu sunt aliniate perfect. Codul penal menționează, în art. 53 lit. g) și art. 60 alin. (1), intervenirea prescripției ca un temei al liberării de răspundere penală, nu ca temei de liberare de pedeapsă penală. Pe de altă parte, Codul de procedură penală prevede în art. 389 alin. (4) pct. 3) că liberarea de răspundere pentru expirarea termenului de prescripție poate avea loc doar prin sentință de condamnare. Art. 391 Cod de procedură penală, care se referă la sentința de încetare a procesului penal, nu menționează expres printre temeiurile de încetare a procesului penal expirarea termenului de prescripție. Totuși, art. 332 Cod de procedură penală, care se referă la încetarea procesului penal, prevede, în alin. (5), că procesul penal poate fi încetat pentru expirarea termenului de prescripție.

36. Art. 285 alin. (2) Codul de procedură penală mai prevede că expirarea termenului de prescripție este un temei de nereabilitare a persoanei. Urmând aceeași logică, art. 332 alin. (5) Cod de procedură penală prevede că încetarea procesului penal pentru intervenirea termenului de prescripție sau a amnistiei nu poate avea loc fără acordul inculpatului. Având în vedere că această încetare este

un motiv de nereabilitare, ea sugerează implicit că persoana este vinovată de fapta incriminată.

37. Art. 101 alin. (3) Cod de procedură penală prevede că nicio probă nu are valoare dinainte stabilită pentru instanța de judecată, iar art. 103 alin. (2) Cod de procedură penală prevede că recunoașterea vinovăției poate fi pusă la baza învinuirii (implicit și a condamnării) doar în măsura în care este confirmată de fapte și circumstanțe ce rezultă din ansamblul probelor existente în cauză. Prin urmare, recunoașterea vinovăției, fără a fi coroborată cu alte probe, nu este suficientă pentru constatarea vinovăției de către instanța de judecată. Pe de altă parte, art. 384 alin. (4) Cod de procedură penală obligă instanța de judecată să își bazeze sentința doar pe probele cercetate în ședința de judecată. Cercetarea probelor, însă, conform legislației actuale, nu poate fi efectuată în ședință preliminară, ci doar la etapa cercetării judecătorești.

38. Dacă apărarea cere încetarea procesului penal până la începerea cercetării judecătorești, instanța de judecată urmează să clarifice dacă inculpatul recunoaște vinovăția și să îi explice consecințele unei asemenea recunoașteri. Dacă inculpatul recunoaște vinovăția, cu acordul apărării, cauza poate fi examinată conform art. 364¹ Cod de procedură penală sau în procedură generală. Dacă inculpatul nu recunoaște vinovăția, procesul penal urmează a fi desfășurat potrivit procedurii generale.

39. Completul de asemenea explică că, pentru expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală, emiterea unei sentinței de încetare a procesului penal, conform art. 391 Cod de procedură penală, nu este posibilă. Un asemenea temei nu este prevăzut de acest articol, ci de art. 389 Cod de procedură penală. Art. 391 alin. (1) pact. 6) Cod de procedură penală nu se referă la termenul de prescripție, ci la circumstanțele prevăzute de art. 275 pct. 9) Cod de procedură penală. Prin urmare, în cazul intervenirii termenului de prescripție, instanța va emite o sentință de condamnare conform art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală.

40. Completul mai notează că, conform art. 395 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, dispozitivul sentinței de condamnare trebuie să menționeze constatarea că inculpatul este vinovat de săvârșirea infracțiunii incriminate. În același timp, art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod de procedură penală prevede expres că, în cazul expirării termenului de prescripție, sentința de condamnare nu va stabili pedeapsa.

41. Interpretarea de mai sus este în corespundere cu jurisprudența precedentă a Curții Supreme de Justiție (a se vedea deciziile nr. [1ra-836/2021](#), nr. [1ra-875/2021](#) și nr. [1ra-672/2022](#)). Ea ar trebui să excludă disputele cu privire la prezumția nevinovăției similare celor examinate de CtEDO în hotărârea [Felix Guțu v. Moldova](#) (2020). În hotărârea [Felix Guțu](#), CtEDO a reamintit că unul din aspectele prezumției de nevinovăție este de a preveni ca persoanele care au beneficiat de o încetare a procedurilor, fără recunoașterea vinovăției, să fie tratate de către

autoritățile publice ca și cum ar fi fost de fapt vinovate de infracțiunea incriminată. De asemenea, în hotărârea [G.I.E.M. S.R.L. și alții v. Italia](#) (2018), CtEDO a menționat în § 315 că „din punct de vedere juridic, este imposibil să se constate vinovăția inculpatului dacă instanța încheie procedura înainte de colectarea probelor sau organizarea audierilor care ar permite instanței să ia o decizie cu privire la fondul cauzei”.

42. Condițiile pentru încetarea procesului penal explicate în paragrafele precedente se aplică și celorlalte temeuri de nereabilitare, inclusiv amnistiei. Totuși, încetarea procesului penal pe motiv că a intervenit decesul are nuanțe specifice, care au fost explicate în cauza nr. 1ra-1611/2022.

43. Cele de mai sus nu trebuie interpretate ca făcând imposibilă încetarea procesului penal la etapa urmăririi penale pe motiv că a intervenit termenul de prescripție. Dacă termenul de prescripție a intervenit până la pornirea urmăririi penale, după cum prevede art. 275 Cod de procedură penală, urmărirea penală nu putea fi pornită. Prin urmare, în asemenea situații nici acordul bănuितului sau învinuitului nu este necesar. Aceeași abordare se aplică și în cazul intervenirii termenului de prescripție după pornirea urmăririi penale *in rem*, însă până la recunoașterea suspectului în calitate de bănuित sau învinuit. Dacă termenul de prescripție de tragere la răspundere penală intervine după pornirea urmăririi penale împotriva unei persoane concrete, sau după oferirea calității de bănuित sau învinuit, încetarea nu poate avea loc fără acordul persoanei, recunoașterea comiterii faptei de către aceasta și constatarea vinovăției în ordonanța de încetare a procesului, în baza analizei de către procuror a recunoașterii vinovăției coroborată cu probele cauzei penale.

44. Art. 275 Cod de procedură penală prevede că în cazul întrunirii condițiilor pentru încetarea procesului penal urmărirea penală „va fi încetată”. Această sintagmă confirmă că încetarea procesului penal la etapa urmăririi penale este o obligație și nu un drept al procurorului. Acesta urmează să verifice dacă condițiile pentru încetarea procesului penal pe motiv de nereabilitare au fost întrunite și să evite transmiterea în instanța de judecată a cauzelor penale care trebuiau încetate la etapa urmăririi penale.

b. Aplicarea standardelor de mai sus în prezenta cauză

45. Ana Catana a fost învinuită în temeiul art. 332 alin. (1) Cod penal. Această normă prevede pedeapsa maximă cu închisoare de până la doi ani. Conform art. 16 alin. (2) Cod penal, ea reprezintă o infracțiune ușoară, pentru care termenul de tragerea la răspundere penală este de doi ani de la ziua săvârșirii (a se vedea para. 16). Conform învinuirii, fapta incriminată ar fi fost comisă în martie-octombrie 2017. Prin urmare, termenul de tragere la răspundere penală a expirat cel târziu în octombrie 2019, când cauza se afla în instanța de judecată.

46. Completul de judecată constată că acordul inculpatei la încetarea urmăririi penale în legătură cu expirarea termenului de prescripție nu reprezintă o recunoaștere clară de către aceasta a vinovăției. Instanța de fond a dispus încetarea procesului penal fără a examina fondul cauzei și fără a menționa în dispozitivul sentinței că inculpatul este vinovat de fapta incriminată. Instanța de apel nu a corectat această eroare, menținând sentința. Din contra, ea a sugerat că în cazul încetării cauzei penale nici nu trebuie de examinat probatoriul (a se vedea para. 10). Prin urmare, decizia instanței de apel se bazează pe o interpretare a legii care este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție (a se vedea para. 41) și urmează a fi casată în temeiul art. art. 427 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală.

47. Conform art. 435 alin. (2) lit. c) Cod de procedură penală, Curtea Supremă de Justiție dispune rejudecarea de către instanța de apel dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată în recurs. În această cauză, probatoriul nu a fost examinat nici în prima instanță, nici în instanța de apel, iar lui Ana Catana nu i-au fost explicate clar consecințele încetării procesului penal pe motive de nereabilitare. În asemenea circumstanțe, eroarea constatată nu poate fi corectată în recurs și cauza urmează a fi trimisă la rejudecare în curtea de apel.

48. Din motivele de mai sus, în conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul procurorului, casează decizia Curții de Apel Comrat din 26 decembrie 2023 și dispune rejudecarea cauzei de către Curtea de Apel Sud.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stella Bleșceaga

Judecători

Vladislav Gribincea

Lilia Roic-Botezatu